UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

De figuris eucharistie

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

et ſanguis ꝯtinetur vnde prefiguratum eſt per panem ⁊ vinū ad refectionem. quia ibi ſumitur corpꝰ chriſti ſub ſpecie panis. ⁊ ſanguis chriſti ſub ſpecie vini. ergo bn̄ p̄figuratum eſt. quia ſicut panis ⁊ vinū ſunt nutrimēta corporis humani. ſic etiam corpus ⁊ ſanguis ieſu xp̄i ſunt nutrimenta anime. Nam panis cor hominis ꝯfortat. ⁊ vinū cor hominis letificat. Per que datur intelligi ꝙ ſicut panis ⁊ vinum ſunt nutrimenta ⁊ refectōes corporis humani. ita corpus chriſti ⁊ ſanguis eius ſunt nutrimenta ⁊ refectiones anime. vnde dr̄ Prouerbioꝝ nono. Uenite comedite panē meuꝫ. ¶ Scđo illud ſacramentū p̄figuratum fuit in eſu agni paſchalis. vt habetur Exodi. xij. Et ratio eſt. quia in eſu agni paſchalis fuit inſtitutum ꝙ iudei illum comedebant accinctis renibꝫ. calciatis pedibꝫ. baculos habentes in manibꝫ. cū lactucis agreſtibꝫ. feſtinanter comedēdo. Sic pariformiter eſt de ſacramento euchariſtie. qđ nos ſuſcipere debemus tanq̄ꝫ agnuꝫ paſchalem. Nam ad ipſum accedendū eſt (accinctis renibꝫ) hoc eſt ꝑ puritatem mentis. vnde dicitur in euangelio Luce duodecimo Sint lumbi veſtri precincti. id eſt renes. Sed per ſcđm. videlicet (calciatis pedibus) deſignatur deuotionis affectus ⁊ deſiderium. vnde in canticis ſeptimo capitulo dicitur. q̄ꝫ pulcra es in calciamentis tuis filia hieruſalem. Sed ꝑ tercium. videlicet (baculos in manibus habentes) intelligitur paſſionis memoria dn̄i noſtri ieſu chriſti. vnde in Geneſi dr̄. In baculo meo iordanem tranſiui. Sꝫ per quartum. videlicet (cum lactucis agreſtibꝫ comedēdo) amaritudo correctōis deſignatur. vnde pſalmiſta. Cibauit eos in pane lachrymaꝝ. Sed ꝑ quintum. videlicꝫ (ꝙ comedebāt feſtināter) promptitudo bone voluntatis ⁊ virtuoſe operatōnis intelligitur. vn̄ in Prouerbijs dicitur. Uidi hominem velocem in operibus ſuis coram regibus ſtare. Secūda ratio eſt. nam eſus agni paſchalis fuit inſtitutus propter refectōem iſrahelitícoꝝ quādo fuerunt redempti a captiuitate Pharaonis ⁊ preterunt ꝑ mare rubrum. ⁊ ſic ad reuerentiā huius tranſitus celebrauerunt paſcha. quia paſcha grece idem eſt qđ trāſitus latine. ita etiaꝫ nos ꝑ agnum ab infernali captiuitate liberati ſumus Joānis primo Ecce agnus dei. quia ſicut agnus eſt mundus ⁊ purus. ſic corpus dn̄i noſtri ieſu xp̄i mūdum eſt ⁊ purum. quare merito per agnum fuit figuratū. Tercia ratio eſt. quia ſicut agnus edebatur ab hebreis qn̄ tranſierunt ꝑ mare rubrum. ita chriſtus verum agnū inſtituit ⁊ comedit quādo exiuit de hoc mundo ad patrem. ¶ Tercio fuit figuratum ꝑ māna quod pluebat de celo. de quo dr̄ ſacra ſcriptura. Panem celi preſtitiſti eis. Un̄ poſtq̄ꝫ abierunt mare rubrū ſiccis pedibꝫ. ⁊ pharao cum oībꝫ ſuis equis ⁊ curribꝫ fuit ſubmerſus. tūc iſtis pluebat māna de celo. ⁊ ſicut mare rubrum filij iſrael tranſierūt ſiccis pedibꝫ. ſic nos qn̄ ſumus ſubmerſi ꝑ baptiſmū tunc ſuſcipimus corpꝰ xp̄i. qꝛ q̇ nō ē baptizatꝰ nō ſumet illud. Alia rō. qꝛ ſicut pluebat māna de celo. ita corpus xp̄i porrigitᷣ nobis ſub ſpecie panis. vn̄ Ego ſum panis viuus q̇ de celo deſcendi. Joh. vi. Alia rō eſt. qꝛ ſicut māna qđ pluebat de celo habuit ſuauē saporē ⁊ dulcē. ſic corpus xp̄i hꝫ oēm virtutē ⁊ dulcedinē aīe. Alia rō. qꝛ ſicut illis ꝙtidie pluebat māna de celo. ita ꝙ ꝗlibet colligeret tantū quātū ſibi ſufficeret ꝑ diē. ſic in chriſtianitate ꝗlibet die ſacerdotes ſumūt corpus xp̄i ad nutrimentū aīe cuiuſlibet fidelis

Alia ſimilitudo. qꝛ pluebat eis manna de celo cũ trãſierunt p̱ terraꝫ. et in
trãſitu fuit eis viaticũ. ita corpus chriſti eſt nobis viaticũ ad terrã ꝓmiſſi
onis de hoc mũdo ad regnũ celeſte. vt poſſimus viriliter reſiſtere aduerſa
rijs noſtris. ¶ Quarto corpus xp̄i fuit figuratũ in virga Jonathe mellica
Et p̱ hoc deſignatᷣ refectio huius ſacramẽti ⁊ eius deuota oblatio. ⁊ ideo
figura ſanguinis chriſti eſt vinũ. ad deſignãdũ refectõem. vñ in Canticis
p°ca. Introduxit me rex in cellaria ſua ¶ Quinto p̄figuratũ ẽ p̱ aquã. nã
aq̄ deſignat oblatõem. vñ Ezechiel. Vidi aquã egredientẽ ⁊c̄. Et licet p̄
ter has figuras alie in ſcripturis cõtineãtur multe. tñ he nũc breuiter ſuffi
ciãt pro generali introductõe. ¶ Quantũ ad quartũ dicitᷣ. ꝙ ſacerdos vo
lens hoc ſacramentũ celebrare p̄mo induit humerale ſup̱ caput ſuũ ad de
notandũ diuinitatẽ eſſe circũdatam humanitate. Sꝫ alba ⁊ cingulꝰ xp̄i
caſtitatem ⁊ ſue matris ꝟginitatẽ demõſtrãt. Stola circa collum obedie/
tiam xp̄i deſignat. Caſula officium diuinũ cum caſtitate deſignat eſſe pa
gendum. Sꝫ p̱ manipulũ in manu leua humilitas xp̄i deſignatur. In/
troitus. ꝓphetaꝝ exclamatõem ⁊ xp̄i aduentũ deſignat. Kyrieleyſon miſe
ricordiã dei p̄figurat. Glı̄a in excelſis canticũ angelicũ in natiuitate deſig/
nat. Sꝫ ep̄la Johãnis predicatõem ⁊ magoꝝ apparitõem deſignat. Gra
duale cum alleluia ꝯuerſionẽ diſcipuloꝝ ad chriſtum deſignat. Euange/
lium xp̄i p̄dicatõnem demõſtrat. Credo. fidem xp̄ianã ⁊ robur xp̄iane fi
dei ſignificat. Caput nudũ ſacerdotis merã veritatem xp̄i demonſtrat.
Sꝫ offertoriũ ſ̄cat ꝙ ſicut xp̄s ſe obtulit ꝓ nobis in ara crucis. ita ⁊ nos
corpus noſtrũ ad patiendũ pro xp̄o offeramus. ⁊ nõ ſolũ corpus ſꝫ aiam
dei imagine inſignitã offeramus in odorẽ ſuauitatꝭ. qꝺ̄ ſ̄cat nũmus quẽ
offerimus q̇ imagine eſt inſignitus. q̇ imago nũmi imaginẽ noſtre aie ſig
nificat. q̄ deo ꝓ oı̄ni ſacrificio qꝺ̄ in hac vita offerri p̄t maxime ẽ acceptabi
lis. Silentiũ poſt offertoriũ. xp̄i paſſionẽ ⁊ iude traditõem deſignat. Ele/
uatio. crucis eleuatõem rep̄ſentat. Silentiũ poſt eleuatõem. xp̄i morteꝫ et
depoſitõem xp̄i a cruce deſignat. Percuſſio pectoris. indulgẽtiaꝫ et dñi no
ſtri ieſu xp̄i clamorem in cruce clamãtis ely ely ⁊c̄. deſignat Pax. gaudiuꝫ
reſurrectionis ꝓnunciat. Cõmunio. ꝯſolatõem diſcipuloꝝ de reſurrectõ
ne deſignat. Orõnes vltime deſignãt orõnes xp̄i in terra ꝓ nobis factas
Ite miſſa eſt. bñdictionẽ in die iudicij prefigurat. videlicet. Venite bene/
dicti in regnum patris mei Mathei. xxv.

Queritur Vtrũ ſeptem ſint ſacramenta in numero
Quia expeditis p̄oribꝰ gñalibꝰ nũc ad q̄ſdã q̄ſtio
nes generales ⁊ ad dubia generalia intẽtio noſtra eſt vertenda. Et qꝛ hic
determinatᷣ de ſacramẽtis. ideoq̧ q̄ſtio p̄dicta ꝯueniẽter hic eſt mouenda
¶ Et videtᷣ p̄mo ꝙ nõ. qꝛ tot ſtꝫ ſacramẽta quot ſtꝫ vaſa gr̄e ſuſceptiua. ſꝫ
vas ſuſceptiuũ gratie eſt tm̄ vnũ. ergo erit tm̄ vnũ ſacramẽtũ. Maior pꝫ
p̱ magiſtꝝ ſententiaꝝ. Minor pꝫ. qꝛ ſola euchariſtia eſt vas gratie. cũ ip
ſa includit totũ xp̄m doctorẽ ⁊ autorẽ omniũ reꝝ. ¶ Scd̄o ſic. tot ſunt ſa/
cramenta quot ſunt effectus ſacramẽti. ſed effectꝰ ſacramẽti ſtꝫ ſolũ duo
ergo ſacramẽta erũt tm̄ duo. Maior eſt nota in iure vbi agitᷣ de ſacramẽ
tis. Sed minor pꝫ ex q̄rto ſententiaꝝ. Sed ꝙ ſunt ſolũ duo effectus pꝫ